

Jan Luuk Stel waardeert advies, maar kiest zelf

Eerlijke blik buitenstaander

Hij hoeft niet overal advies over, maar voor zaken waar hij geen verstand van heeft raadpleegt Jan Luuk Stel graag een adviseur. 'Maar het blijft een advies, ik kies zelf.'

tekst Inge van Drie

Zijn krachtvoerkosten vond Jan Luuk Stel (44) uit Bunne eigenlijk al een tijd aan de hoge kant. Bovendien kregen de verse koeien net te weinig krachtvoer, de oudmelkte koeien juist te veel. 'Sinds zes jaar melk ik met een robot. Toen de robot kwam, heb ik het krachtvoerstation uit de stal gehaald. Ik voerde aan het voerhek een gemengd rantsoen en in de robot kregen de koeien krachtvoer', legt Stel uit. De Drentse melkveehouder melkt in Bunne met 90 koeien een quotum van 725.000 kg vol en heeft 59 hectare tot zijn beschikking.

Tevreden was Stel niet met het oude

rantsoen. Hij besprak zijn plannen met de voeradviseur: een extra voerstation in de stal voor de verse koeien en aan het voerhek alleen nog blokken kuil en mais. 'De adviseur bevestigde mijn ideeën. 'Dat moet je gewoon doen', zei hij.' Stel hakte de knoop door. 'Je moet je niet tot in het oneindige laten adviseren. Als ik twijfel, overleg ik hooguit nog met een aantal collega-veehouders, maar daarna neem ik ook de beslissing.' Stel deed de voermengwagen de deur uit en kocht een nieuwe shovel. In de ligboxenstal is een nieuw krachtvoerstation geplaatst. 'Ik zie nu al profijt. De voerkosten zijn met een cent gedaald en ik verwacht ook een cent winst door bete-

re gehalten bij de nieuwmelkte koeien.' Een kritische kijk op de bedrijfsvoering is het belangrijkste wat Stel van zijn adviseurs verwacht. 'Als veehouder ben je vaak gewend om in vaste structuren te werken. Maar is mijn manier van werken wel de goede of kan ik beter mijn aanpak rigoureuus veranderen? Ik vind het prettig als een adviseur me dat eerlijk zegt.'

De betekenis van een adviseur is voor Stel in de loop van de jaren veranderd. 'Toen ik begon met boeren 25 jaar geleden zou ik sneller iemand om advies vragen, nu durf ik gemakkelijker zelf keuzes te maken.'

Niet overal advies over

Zijn voeradviseur vindt Stel de belangrijkste raadgever. 'Hij is scherp en kritisch, heeft kennis van zaken en ziet meer dan alleen een koe met een brokje. Ik vertrouw bijvoorbeeld bij alles rondom mestwetgeving op zijn advies.' Ook de accountant hoort bij de vaste adviseurs van Stel. 'Ik overweeg om een stal te bouwen voor 120 koeien. Ik heb aan mijn accountant gevraagd eens uit te rekenen of het slim is om quotum bij te kopen en de stal direct vol te zetten of om geleidelijk te groeien. Verrassend genoeg bleek dat laatste het geval. Een accountant kan dat beter uitrekenen dan ikzelf. Ik heb er ook geen moeite mee om voor zo'n advies te betalen.'

Voor het bouwen van de stal zelf heeft Stel geen raad nodig. 'Ik hoef niet overal advies over. Ik werk al heel lang met een ligboxenstal en ik weet wat ik in een nieuwe stal anders wil. Bovendien kom ik als kennismakelaar van de Melkveeacademie op heel veel verschillende bedrijven en geef ik mijn ogen en oren daar goed de kost.'

In het rijtje adviseurs van Stel horen ook collega-veehouders. 'Veehouders hebben zelf veel kennis. Dat onderschatten ze nog wel eens.'

Niet dat Stel elk advies overneemt. 'Het blijft een advies; ik kies zelf. Iemand heeft me bijvoorbeeld wel eens aangeraden het bedrijf te verkopen vanwege problemen met mijn rug. Ik zou buiten de deur ook wel een baan kunnen vinden. Maar ik vind het veel te leuk om boer te zijn.'

Taak Gino Nollet ligt in de praktijk, het denkwerk laat hij over aan anderen

Melken op advies

Gino Nollet uit Steenkerke combineert 11.116 kg melk per koe met een tussenkalftijd van 380 dagen. Voor dat resultaat verwijst hij naar de nauwe samenwerking met zijn dierenarts.

tekst Annelies Debergh

De bedrijfskengetallen liegen er niet om. Melkveehouder Gino Nollet uit Steenkerke probeert op elk vlak de hoogste resultaten neer te zetten. Het rollend jaargemiddelde is 11.116 kg melk met 4,31% vet en 3,38% eiwit in combinatie met 380 dagen tussenkalftijd. Het celgetal voor de maand juni ligt op 56. De vervanging blijft met acht dieren op een totaal van 43 melkkoeien op een laag percentage hangen.

'Door het hogere productieniveau heb je voor goed advies ook mensen van een hoger niveau nodig.' Inmiddels bijna drie jaar geleden kwam de West-Vlaamse melkveehouder uit bij dierenarts Marc Goderis. Hij is er niet alleen voor de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding. Naast het bijhouden van de ibr-status en het opvolgen van vaccinatieschema's voor bvd, blauwtong en andere jongveeaandoeningen, geeft hij ook advies over voersamenstelling en voerstrategie. Elke drie tot vier weken komt de dierenarts op het erf. Gino Nollet: 'Als boer is het mijn job om te zorgen dat de melk in orde is, dat de koeien goed worden gevoerd, dat het maaien op tijd gebeurt en noem maar op. De taak van boeren ligt vooral in de praktijk. Het denkwerk laat ik liever over aan anderen. Dan kan ik daarmee nog altijd doen wat ik wil.'

Vorm van loonwerk

Gino Nollet wisselt met andere veehouders informatie uit over economische kengetallen uit de boekhouding van Boerenbond. 'Vaste kosten komen bij hen uitgebreid aan bod, technische gegevens veel minder. Soms mis ik dat. Elke boer heeft wel zijn specialiteit; die "cracks" zouden veel meer hun boodschap moeten kunnen brengen.'

Sinds de start van het bedrijfsadvies door de dierenarts ging het rantsoen naar een hogere energie- en eiwitdichtheid. Even schuift dierenarts Marc Goderis mee aan

tafel. 'De manier van rantsoenberekening draait om de individuele koe', legt hij uit. 'De koeien worden nu twaalf procent boven de norm van de daggemiddelde productie gevoerd. Het rantsoen aan het voerhek is in de winter maanden uitgebalanceerd voor een melkgift van 38,3 liter.'

Komend seizoen wil het bedrijf meer gras voeren en zo meer beroep doen op een goedkopere eiwitbron. 'Ik probeer te weten te komen wie mij wat kan leren', zegt Gino Nollet. 'Ik wil en kan niet langer alle kennis zelf bevatten. Het is daarom de kunst mensen op je erf te brengen die voor jou wat kunnen betekenen.'

Gino Nollet: 'Ik kan en wil niet langer alle kennis bevatten'

De West-Vlaming geeft aan nog nooit te hebben overwogen om zelf te gaan insemineren. 'Zoiets laat ik doen. Dat kan ik niet beter. Voor mij is dat een vorm van loonwerk.' Vruchtbaarheid is een belangrijk actiepunt in de begeleiding. 'De koeien worden dertig dagen na kalven opgevoeld. Onvruchtbare koeien kunnen op die manier snel opgespoord en behandeld worden.'

Een adequate aanpak ligt eveneens aan de basis van het extreem lage tankcelgetal. 'Koeien met een verhoogd celgetal pakken we onmiddellijk aan. In de droogstand gebruiken we naast droogzetters ook een teatsealer. De droogstand blijft met vijf weken ook erg kort, zo ontwerpen de koeien niet te veel.'

Boeren kunnen vooral veel van elkaar leren, zo geeft de West-Vlaming nog mee. 'Adviseurs vertellen vaak gewoon verder wat ze bij andere veehouders onderweg hebben opgepikt. De kennis ligt bij de boer, daar is meerwaarde te halen. Alleen jammer dat de deur vaak gesloten blijft voor collega-veehouders.'

Jan Luuk Stel: 'Je moet je niet tot in het oneindige laten adviseren'

